

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10 Vtrum iustificatio impij sit miraculosa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](#)

QVAEST. CXIII.

tuam parcendo maxime & miserando manifestas. &
*Augustus dicit exponens illud Iohann. 14. Maiora horum facit, quod maius opus est, ut ex impij iustus fiat, quam creare cœlum & terram.

RSPON. Dicendum, quod opus aliquid potest dici magnū duplicitate. Vno modo ex parte modi agendi, & sic maximum opus est creationis, in quo ex nihilo sit aliquid. Alio modo potest dici opus magnum propter magnitudinem eius quod sit, & secundum hoc maius opus est iustificatio impij, q̄ terminatur ad bonum æternū diuinæ participatio-
nis, quam creatio cœli & terra, que terminatur ad bonum naturæ mutabilis: & ideo * Augustinus cū dixisset, quod maius est quod ex impij fiat iustus, quam creare cœlum & terram, subiungit: Cœlum enim & terra transibit, predestinatō autem salus & iustificatio permanebit. Sed sciendū est, quod aliquid magnum dicuntur duplicitate. Vno modo secundum quantitatem ab solutum, & hoc modo do-
num gloriae est maius, quam donū gratiæ iustificati-
onis impij: & secundum hoc glorificatio iustorum
est maius opus, quam iustificatio impij. Alio modo,
dicuntur aliquid magnum qualitate proportionis, si-
c ut dicitur mons parvus, & milium magnum: & hoc modo donum gratiæ impium iustificantis est
maiis quam donum gloriæ beatificantis iustū, quia plus excedit donum gratiæ dignitatem impij, qui
erat dignus pena, quam donum gloriæ dignitatem
iusti, qui ex hoc ipso, q̄ est iustificantis, est dignus
gloria. & ideo * Augustinus dicit ibidem: Iudicet qui
potest, utrū maius sit iustos angelos creare, quam
impios iustificare: certe si æqualis est utrumque po-
tentia, hoc maioris est misericordia. Et per hoc pa-
ter respondit ad primum.

Ad SECUNDVM dicendum, quod bonum uni-
uersi est maius quam bonum particulare unius, si
accipiatur utrumque in eodem genere: sed bonum
gratiae unius maius est quam bonum naturæ totius
uniuersi.

Ad TERTIVM dicendum, q̄ ratio illa procedit
ex parte modi agendi, secundum quem creatio est
maximum opus Dei.

Sicut Quaest. 113.
ARTICVLVS X.
Vtrum iustificatio impij sit opus
miraculosum.

A D E C M V M sic procedi-
tur. Videtur quod iustifica-
tio impij sit opus miraculosum.
Opera enim miraculosa sunt
maiora non miraculosa: sed ius-
tificatio impij est maius opus,
quam alia opera miraculosa, ut
pater per * Aug. in autoritate
inducta. ergo iustificatio impij
est opus miraculosum.

P R A T. Motus voluntatis ita est
in anima, sicut inclinatio naturalis
in rebus naturalibus: sed quodammodo
Deus aliquid operatur in rebus
naturalibus cōtra inclinationē
naturali, est opus miraculosum,
sicut cum illuminat cœcum, uel
suscitat mortuum: uoluntas autem
impij tendit in malum, cū igitur
Deus iustificando hominem, mo-
ueat eum in bonum, uidetur q̄
iustificatio impij sit miraculosa.

ARTIC X.

264

A P R A T. Sicut sapientia est donū
Dei, ita & iustitia: sed miraculo-
sum est, q̄ alius subito sine stu-
dio sapientiæ assequatur a Deo.
ergo miraculosum est, q̄ alius
impij iustificetur a Deo.

S E D C O N T R A. Opera mi-
raculosa sunt supra potentiam
naturalē: sed iustificatio impij
non est supra potentiam naturalē.
dicit enim * Aug. in lib. de
prædictis sanctorum, q̄ posse ha-
bere fidem, sicut posse habere
charitatem, natura est hominum:
habere autem fidem quādmodū
hinc charitatem, ḡ fidei & fideliū. ergo
iustificatio impij non est miraculosa.

RSPON. Dicendum, quod in
operib⁹ miraculosis tria cōsue-
uerunt inueniri, quorum unum
est ex parte potentie agentis: q̄a
sola diuina uirtute fieri possunt,
& ideo sunt si duplicitate mira-
cula: quasi habentia cām occultam,
ut ī primo * dicitur est: & ēm hoc
tam iustificatio impij q̄ creatio
mundi, & uniuersaliter oē opus,

qđ à solo Deo fieri potest, mira-
culosum dici potest. Secundo in
quibusdam miraculosis operi-
bus inuenitur, q̄ forma inducta
est supra naturalē potentiam
talis materiae: sicut in suscitatio-
ne mortui uita est supra naturalē
potētiā talis corporis: & quā-
tum ad hoc, iustificatio impij nō
est miraculosa: quia naturaliter
aīa est gratiæ capax. eo nō ipso, q̄
facta est ad imaginē Dei, capax
est Dei per grām, ut * Aug. dicit.
Tertio mō in opibus miracu-
losis inuenitur aliqd p̄tēre soli
tum & consuetū ordinē causan-
di effectū: sicut cum aliquis infir-
mus sanitati perfectam assequit
subito p̄ter solitū cursu sana-
tionis, q̄ sit ex natura, uel arte:
& quantū ad hoc, iustificatio im-
pij qñque est miraculosa, & qñ-
que non. Est enim iste communi-
nis & cōsuetus cursus iustifica-
tionis, ut Deo mouēte interius
animam, hō cōuertat ad Deū, pri-
mo qđē cōuersione imperfecta,
ut postmodū ad perfectā deuen-
iat: q̄a charitas inchoata mere-
tur augeri, ut auēta mereat perfici-
ci, sicut * Aug. dicit. Quandoque
vero tā uehemēter Deus animam
mouet, ut starim quādā pfectio-
ne iustitiae asseq̄ uatur, sicut fuit
in cōuersione Pauli, adhibita ēt
exteris miraculosa profractio-
ne: & ideo conuersio Pauli tan-
quam miraculosa in ecclesia cō-
memoratur celebriter.

A D P R I M U M ergo dicendū,

& non propinquazim-
mo magis vita est in
potētiā naturalē ta-
lis corporis, q̄ grātia
in potētiā naturalē
animæ impī, quia il-
lud potest per multas
transmutationes redu-
ci in uitam ab agente
naturalē, grātia uero
non.

C Tercium est in re-
spōsione ad secundū,
circa illud, quod non
est simile de illumina-
tione cœci, & iustifi-
catione impī: quoniam
expresse author in 3.
contra Gent. c. 161. dī-
cit, q̄ iustificationē im-
pij est supra id, quod
ordo rerum erigit. &
ideo sicut Deus non
oēs cacos illuminat,
ita non impios iustifi-
cat. Hic autem argu-
mento secundo quod
hoc tangit, scilicet secun-
dum ordinem rerum
ipam iustificationē
fieri, & propterea nō
est miraculū: aut er-
go hic, aut ibi a uero
declinat.

C Ad evidētiā ho-
rum sciendū est, q̄
cum cōmūne sit ou-
ni forma non habe-
re materiam ex qua
constat, cum de po-
tētiā naturalē ad formā
quonodo est, non ni-
fi de materia in qua,
est sermo. Verum hu-
iūmodi materia in
qua, duplicitate potest
se ad formam habere:
nam quandoq; est nō
solū in qua sit, & est
forma, sed est mat-
eria ex qua educit for-
ma, & tunc est poten-
tia naturalis ad for-
mā ut pote ex sua po-
tentia educendam.
Quandoq; autē est so-
lum materia in qua
sit & est, non autem
ex qua educit. Et
hoc adhuc contingit
duplicitate, uno modo
sic, quod licet forma
nō educatur de po-
tentia materie, dispositio
tamen propria ad for-
mam educit, ut po-
tentia materie p nature
agens. & tunc
est etiam potentia na-
turalis ad formam: &
hoc modo est in cor-
pore organico poten-
tia naturalis ad ani-
mam intellectuam.
Alio mō sic, quod p
p̄pria dispositio educa-
tur de potentia subie-
cti, sed nō p̄agens na-
turalē claudendo sub
naturalē agente totū
ordinem naturæ. Et
tūc est potentia quo-
dammodo naturalis,
& quodammodo nō na-
turalis.

P.P. QD. 105.
art. 7. & 8.
q. 110. art. 4.

Loco citato
in argu. Sed
contra.

Trac. s. i ep.
lo. ante me.
tom. 9.

D. 985.

